

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 182 คน รวม 197 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามคณะกรรมการและสมาชิก จำนวน 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

1) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านบ่อสวาย

บ่อสวายกองทุนหมู่บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ก่อตั้งกองทุนขึ้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2544 ได้รับอนุมัติเงินโอนเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านบ่อสวาย 1,000,000 บาท เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2544 ปัจจุบันมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 197 คน มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 15 คน เป็นเพศชาย 8 คน เพศหญิง 7 คน ประกอบด้วยตำแหน่งประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รองประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เภรัญญิก ผู้ช่วย เภรัญญิก เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ นายทะเบียน ผู้ตรวจสอบภายใน จากการศึกษพบว่า คณะกรรมการมีการแบ่งอำนาจหน้าที่กันรับผิดชอบกันชัดเจน และคณะกรรมการที่ได้รับเลือกจำนวน 15 คน ได้ร่วมกันร่างกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ เมื่อร่างเสร็จแล้วได้นำเสนอในที่ประชุมเพื่อขอความเห็นชอบจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและผู้ที่สนใจเข้าร่วมฟังการประชุมที่ไม่ได้เป็นสมาชิก และใช้ระเบียบผ่านความเห็นชอบในที่ประชุมนี้เป็นบรรทัดฐานในการบริหารงานกองทุน

มีการกำหนดขั้นตอนวิธีการกู้ยืมและรับชำระหนี้คืน คือจะเปิดให้สมาชิกกู้ยืมปีละ 2 ครั้ง สำหรับบัญชีเงินล้าน (บัญชี 1) คือ เดือน ตุลาคม และธันวาคม ของทุกปี และบัญชีเงินออมตั้งจะ (บัญชี 2) ปล่อยกู้ปีละครั้ง คือ เดือน กุมภาพันธ์ ของทุกปี โดยมีอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมร้อยละ 6%

ต่อปี การชำระคืนคณะกรรมการจะมีการกำหนดวันชำระคืนเงินกู้ ปีละ 2 ครั้งสำหรับบัญชีเงินล้าน (บัญชี 1) คือเดือน ตุลาคม และธันวาคม ของทุกปี และบัญชีเงินออมสัจจะ(บัญชี 2) กำหนดส่งคืนปี ละครั้ง คือ เดือน กุมภาพันธ์ เพื่อให้จ่ายต่อการบริหารจัดการ และสะดวกในการทำบัญชีกองทุน ในกรณีที่ผู้กู้ชำระล่าช้า จะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 50 สตางค์ของต้นต่อวัน

ผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ปัจจุบันพบว่า มีเงินหมุนเวียนในกองทุน 2,805,989.97 บาท มีอัตราส่วนของผู้ส่งคืนคิดเป็นอัตรามากกว่าร้อยละ 90 และด้านเงินออมนั้น สมาชิกมีการออมสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน เดือนละ 100 บาท ซึ่งส่งผลให้แต่ปีกองทุนมีผล ประกอบการที่เป็นกำไรเพิ่มขึ้นเป็นประจำทุกปี ทั้งยังได้มีการนำกำไรที่ได้จากการบริหารจัดการ ไปใช้จ่ายและจัดสรรประโยชน์ตามมติของที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยแจกแจงรายละเอียด การนำไปใช้ให้สมาชิกได้รับทราบทุกส่วน และที่สำคัญคือกองทุนหมู่บ้านบ่อสวายยังได้ ดำเนินการปล่อยกู้ให้กับสมาชิกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ คือ สามารถพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับสมาชิก

ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยปัจจัยภายใน คือการบริหารงาน คณะกรรมการ และการมีส่วนร่วมของสมาชิก และ ปัจจัยภายนอก คือการได้รับการสนับสนุน และการให้คำปรึกษาจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จึงทำให้กองทุนหมู่บ้านสามารถบริหารจัดการกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยได้รับการประเมินผลให้เป็นกองทุน หมู่บ้านระดับ AAA

2) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มากที่สุด มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ อายุระหว่าง 21-30 ปี มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอาชีพเป็นเกษตรกรมากที่สุด รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ มี รายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท เป็นสมาชิก 182 คณะกรรมการ 15 คน เคยกู้เงินจากกองทุน หมู่บ้าน 183 คน นำเงินไปใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ บรรเทาเหตุ ฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตรงตามกำหนดทุกครั้งมากที่สุด นำเงินไปใช้ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บ้างข้อมากที่สุด มีการเงินออมทุกคน เคยเข้ารับการฝึกอบรม เพิ่มพูนทักษะมากที่สุด เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือประชุมสมาชิกกองทุนในกิจกรรมต่าง ๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ บางครั้ง มีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงาน นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนด

ระเบียบและข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง และได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์มากที่สุด

3) ข้อมูลเกี่ยวกับ การนำเงินไปใช้จ่ายเรื่องใด ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ประวัติ การชำระคืน การอบรม การเข้าร่วมในการประชุม การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับ ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบาย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ ระดับการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุน จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

จำแนกตาม เพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายนำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง รองลงมาคือ ตรงตามกำหนดเป็นบางครั้ง นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้บ้างข้อ มากที่สุด รองลงมาคือ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ทุกข้อ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่เคย มีส่วนร่วมในการประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้าน บางครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ นาน ๆ ครั้ง มีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์มากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิงให้นำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน ชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้งมากที่สุด รองลงมาคือ ตรงตามกำหนดเป็นบางครั้ง นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้ง

ไว้บ้างข้อ มากที่สุด รองลงมาคือ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ทุกข้อ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่เคย เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้าน นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ บางครั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วม มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มี ค ว ม รู้ ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง รองลงมาคือ เข้าใจมาก ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์ปานกลาง

จำแนกตามอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี มีเพียงรายเดียว ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ บางครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับน้อย มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับน้อย ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุ 21-30 ปี นำเงินกู้ไปใช้จ่ายเพื่อบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน มากที่สุด รองลงมาคือ นำไปลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 93.5 นำเงินไปใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บ้างข้อ มากที่สุด และเคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมบางครั้ง เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์ระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31 – 40 ปี นำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ นำไปบริหารเหตุดอกเงินและจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 85.5 นำเงินไปใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บางส่วนมากที่สุด และ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่างๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์ระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41 – 50 ปี นำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ นำไปใช้ในการบริหารเหตุดอกเงินและจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 88.6 นำเงินไปใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บางส่วนมากที่สุด และ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่างๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์ระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 51 – 60 ปี นำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ สร้างงานสร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 77.3 นำเงินไปใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บางส่วนมากที่สุด และ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่างๆ บางครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลบางครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วม

นาน ๆ ครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์ระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป นำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ นำไปใช้ในการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 93.9 นำเงินไปใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บ้างข้อ มากที่สุด และ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมน้อย มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ได้รับประโยชน์ระดับปานกลาง

จำแนกตาม อาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพเกษตรกร นำเงินกู้ไปใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ ใช้บรรเทาเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้งมากที่สุด ร้อยละ 90.7 มีการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ไว้ได้บ้างข้อมากที่สุด เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพมากที่สุด มีการเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ บางครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมทุกครั้งที่มีการประชุม มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปาน

กลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป นำเงินกู้ไปใช้ในการบรรเทาเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนมากที่สุด รองลงมาคือ ลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพมีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 87.5 มีการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ไว้ได้บ้างข้อ มากที่สุด เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพมากที่สุด มีการเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพค้าขาย นำเงินกู้ไปใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้บรรเทาเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้งมากที่สุด ร้อยละ 88.6 มีการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ไว้ได้บ้างข้อมากที่สุด เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพมากที่สุด มีการเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ นำเงินกู้ไปใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ ใช้บรรเทาเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มีการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ไว้ได้บ้างข้อ ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มีการเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ บางครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของ

กองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน นำเงินกู้ไปใช้ในการบรรเทาเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน มากที่สุด รองลงมาคือ สร้างงานสร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้งมากที่สุด ร้อยละ 57.1 มีการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ไว้ได้บ้างข้อ มากที่สุด ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด มีการเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ บางครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมนาน ๆ ครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมน้อย มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปานกลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพกิจการส่วนตัว นำเงินกู้ไปใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มีประวัติการชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มีการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ไว้ได้ทุกข้อ เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มีการเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกครั้ง มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลทุกครั้ง มีส่วนร่วม ในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก

จำแนกตาม ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นสมาชิคนำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน ชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนดทุกครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ ตรงตามกำหนดเป็นบางครั้ง นำเงินกู้ไปใช้จ่ายตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้บ้างข้อ มากที่สุด รองลงมาคือ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ทุกข้อ เคยการเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่เคย เข้าร่วมประชุมกรรมการ

หรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ บางครั้ง มีส่วนร่วม
 ในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด
 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมบางครั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ใน
 ระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมากมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และ
 นโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมากมีความรู้ความ
 เข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจปาน
 กลาง ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ
 ได้รับประโยชน์มากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการเข้านำเงินกู้ไปใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อพัฒนา
 อาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน ชำระคืนเงินกู้ตรงตามกำหนด
 ทุกครั้ง มากที่สุด นำเงินกู้ไปใช้จ่ายตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ทุกข้อ มากที่สุด รองลงมา คือ
 ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้บางข้อ เข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการประกอบอาชีพ มากที่สุด
 เข้าร่วมประชุมกรรมการหรือการประชุมสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกครั้งที่มีการประชุม มาก
 รองลงมาคือ นาน ๆ ครั้ง มีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ
 กองทุนหมู่บ้านทุกครั้ง มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมนาน ๆ ครั้ง มีส่วนร่วมในการกำหนด
 ระเบียบและข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมมาก มี
 ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายของกองทุนหมู่บ้านในระดับมากที่สุด มากที่สุด
 รองลงมาคือ เข้าใจมาก มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบและกฎเกณฑ์ของกองทุนหมู่บ้านในระดับ
 มากที่สุด มากที่สุด รองลงมาคือ เข้าใจมาก ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
 ในระดับมาก มากที่สุด

4) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อ
 สวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการ
 บริหารจัดการ

จากการศึกษา พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบ่อสวาย
 ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก ให้ความสำคัญกับ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ
 เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 และให้ความสำคัญกับการที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน มากที่สุด เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาได้ว่า การจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเป็นจุดเริ่มต้นในการที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบหรือข้อตกลงต่างๆ ที่จะใช้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านต่อไป รวมถึงการเข้าร่วมประชุมประจำปีจะทำให้สมาชิกทุกคนได้ถึงผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือไม่ และคณะกรรมการจะทำการชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบ

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วยด้านการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการควบคุมติดตามผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 โดยให้ความสำคัญกับ ด้านการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการจัดการ สุดท้ายคือ ด้านการควบคุมติดตาม เมื่อวิเคราะห์จากทุกปัจจัยย่อยของปัจจัยการบริหารจัดการโดยรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ การให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบในการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัดและโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาได้ว่า การพิจารณาอนุมัติโครงการขอกู้เงิน และการพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ให้สมาชิกกองทุนนั้น เป็น เรื่องสำคัญที่ต้องมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจากคณะกรรมการกองทุน เพราะหากมีการตัดสินใจที่ผิดพลาดและมีความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะทำให้คณะกรรมการกองทุนทั้งคณะ ต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นกับกองทุนหมู่บ้าน และต้องมีการตรวจสอบการจัดทำระบบบัญชีให้ถูกต้องก่อนจะนำส่งหรือเบิกเงินจากธนาคาร เพราะฉะนั้นจึงทำให้คณะกรรมการกองทุนส่วนใหญ่ ต้องเข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่มีการพิจารณาโครงการขอกู้เงินและการพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ของสมาชิกกองทุน

5) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายที่มีต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 โดยให้ความสำคัญกับ สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อดำเนิน การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน รองลงมา คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ กองทุนหมู่บ้าน

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงที่มีต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 โดยให้ความสำคัญกับสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อดำเนิน การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน รองลงมา คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ กองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายที่มีต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 4.10 โดยให้ความสำคัญกับ การให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบในการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัดและโปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการประชุมและวางแผนปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงที่มีต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 โดยให้ความสำคัญกับการให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบในการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัดและโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสมาชิกที่มีต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.77 โดยให้ความสำคัญกับ สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน รองลงมา คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ กองทุนหมู่บ้าน

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการมีต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.81 โดยให้ความสำคัญกับสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ กองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสมาชิกมีต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 4.06 โดยให้ความสำคัญกับ การให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบในการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัดและ โปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 โดยให้ความสำคัญ กับกองทุนหมู่บ้าน มีการกำหนดปฏิทินการทำงานของกองทุนไว้ล่วงหน้า เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ อย่างชัดเจน

6) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่ามีข้อเสนอแนะว่าควรปรับลดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมลง มากที่สุด รองลงมาคือ ควรเพิ่มวงเงินกู้ให้มากขึ้นและขยายระยะเวลาชำระคืนมากกว่า 1 ปี ควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพเสริม ควรมีการติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การประกอบอาชีพกับกองทุนอื่น ๆ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านอย่างเคร่งครัด หากสมาชิกกองทุนผิดสัญญาการชำระคืนเงินกู้ คณะกรรมการและสมาชิกควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันทำ หน้าที่ของตนเองและต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบด้วยกัน และควรมีการตรวจสอบการใช้เงินกองทุนของสมาชิกให้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างสม่ำเสมอ

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ใช้แนวคิดและทฤษฎี การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ (2543: 138) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีในชุมชน การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิคม เงินเย็น (2549) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษาตำบลแม่ก้ออำเภอมือง จังหวัดพะเยา พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนิรุทธิ์ รัตนวิจิตร (2551) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลวังจันทร์ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่าคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับการผลการศึกษาของ ราชานนท์ บุญนารักษ์ (2550) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง สืบเนื่องมาจาก สมาชิกกองทุนไม่ค่อยมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในการพัฒนากองทุน ไม่ค่อยมีส่วนร่วมเรียนรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาความยากจนหรือพัฒนาในกิจต่าง ๆ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพียงเพ็ญ บุญชูดวง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบางกระเบื้อง ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิก อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากสมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กองทุนหมู่บ้านจัดขึ้น และขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยการบริหารจัดการ

ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการควบคุมติดตามผล มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 โดยให้ความสำคัญกับ ด้านการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงคือ ด้านการจัดการ สุดท้ายคือ ด้านการควบคุมติดตาม และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการควบคุมติดตามผล มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 โดยให้ความสำคัญกับ ด้านการวางแผน เป็นอันดับแรก รองมาคือ ด้านการจัดการ สุดท้ายคือ ด้านการควบคุมติดตาม ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2542 : 37) ที่ได้ให้ความหมายการบริหารว่าคือ กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุตามขั้นตอนการบริหารคือ การวางแผน การจัดการองค์การ การชี้แนะ การควบคุม และสมยศ นาวิการ (2545 : 34) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการบริหารเป็น กระบวนการของการวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการและการควบคุมกำกับ ความพยายามของสมาชิกขององค์การ และใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิคม เงินเย็น (2549) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษาตำบลแม่กาอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีความคิดเห็นในด้านการบริหารจัดการต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนิรุทธิ์ รัตนวิจิตร (2551) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลวังจันทร์ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการงานกองทุนหมู่บ้านมีค่าอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะความสามารถด้านการเตรียมความพร้อมของสมาชิกกองทุน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ราชานนท์ บุญนารักษ์ (2550) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่ จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับปานกลาง สืบเนื่องมาจาก คณะกรรมการยังขาดการประชุมในด้านการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ขาดความชำนาญทางด้านการฝึกอบรม ด้านการแนะนำอาชีพแก่สมาชิกอง ด้านการจัดทำบัญชีรายรับจ่าย และขาดการประชุมสัมพันธ์ในเรื่อง การดำเนินงาน

5.3 ข้อค้นพบ

ข้อค้นพบจากปัจจัยส่วนบุคคล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนำเงินกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ ใช้ในการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน
2. สมาชิกนำเงินกู้ยืมไปใช้จ่ายตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ทุกข้อเพียงร้อยละ 28.4 ในขณะที่สมาชิกที่เหลือส่วนใหญ่ นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้บางข้อเท่านั้น
3. สมาชิกส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือประชุมสมาชิกกองทุนในกิจกรรมต่างๆ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ในระดับนาน ๆ ครั้ง
4. สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อค้นพบด้านปัจจัยการมีส่วนร่วม

1. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ด้านปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 และมีความคิดเห็นว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีของกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้คำแนะนำการทำงานแก่คณะกรรมการบริหารกองทุน สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้าน มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด ในขณะที่ให้ความสำคัญกับ สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาและอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน สมาชิกและคณะกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน สมาชิกร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างเหมาะสม สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่ขอกู้ มีผลต่อความสำเร็จในระดับปานกลาง
2. เพศชาย มีความคิดเห็นว่า สมาชิกและคณะกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาและอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน มีผลต่อความสำเร็จในระดับมาก ในขณะที่เพศหญิงให้ความสำคัญในระดับปานกลาง

3. คณะกรรมการ มีความคิดเห็นว่า สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาและอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน สมาชิกควรเป็นคณะกรรมการในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างเหมาะสม สมาชิกและคณะกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่ขอกู้ มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด ในขณะที่สมาชิกให้ความสำคัญในระดับปานกลาง

ข้อค้นพบด้านปัจจัยการบริหารจัดการ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ด้านปัจจัยการบริหารจัดการ ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 และมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการประชุมและวางแผนปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ กองทุนหมู่บ้านมีการกำหนดปฏิทินการทำงานของกองทุนไว้ล่วงหน้า มีการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ อย่างชัดเจน การให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบในการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัดและโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้มีการแบ่งงานและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ทุกคนในการประชุมทุกครั้ง และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด ในขณะที่ให้ความสำคัญกับ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกที่ปฏิบัติอาชีพดีเด่น เพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกอื่น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและแนะนำการฝึกอบรมอาชีพแก่สมาชิกกองทุน มีการติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การประกอบอาชีพกับกองทุนอื่นๆ มีผลต่อความสำเร็จในระดับปานกลาง

2. เพศชาย มีความคิดเห็นว่า มีการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ อย่างชัดเจน มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงให้ความสำคัญในระดับมาก

3. เพศหญิง มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด ในขณะที่เพศชายให้ความสำคัญในระดับมาก

4. คณะกรรมการ มีความคิดเห็นว่า มีการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของ คณะกรรมการฯ อย่างชัดเจน กองทุนหมู่บ้านมีแผนงานในการบริหารจัดการเงินอย่างเป็นระบบ และปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ กองทุนหมู่บ้านมีบุคลากรการปฏิบัติงานตามแผน ในการ ประชุมทุกครั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างมี เหตุผลและยอมรับมติที่ประชุม คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ร่วมกันจัดทำร่างข้อบังคับ กองทุนหมู่บ้านเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสมาชิก กองทุนมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ กองทุนอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้ ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด ในขณะที่สมาชิกให้ความสำคัญ ในระดับมาก

5. สมาชิก มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ดำเนินการคัดเลือก สมาชิกที่ปฏิบัติอาชีพดีเด่นเพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกอื่น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและแนะนำการฝึกอบรมอาชีพแก่สมาชิกกองทุน มีการติดต่อ ประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การประกอบอาชีพกับกองทุนอื่น ๆ มีผลต่อ ความสำเร็จในระดับปานกลาง ในขณะที่คณะกรรมการให้ความสำคัญในระดับน้อย

ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1. ปัจจัยที่ส่งผลให้กองทุนหมู่บ้านบ่อสวายประสบผลสำเร็จนั้นมาจาก 2 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม เสียสละ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ สมาชิกให้ความร่วมมือปฏิบัติตามระเบียบกองทุน มีสำนึกร่วมความเป็นเจ้าของกองทุน หมู่บ้าน สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ตัดสินใจ ร่วมแก้ไขปัญหา โดยใช้เวที ประชาคมหมู่บ้าน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนให้คำแนะนำปรึกษา และ ช่วยเหลือจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางปลาม้า และเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ให้การช่วยเหลือในเรื่องการบริหารจัดการ การจัดทำบัญชี ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ สมาชิกกองทุนกู้ยืมเงิน ไปใช้ประโยชน์ไม่ ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงินไว้ สมาชิกกองทุนบางรายชำระคืนเงินกู้ล่าช้า ขาดแคลนบุคลากรที่ มีความรู้ความสามารถที่จะมาผลักดันเปลี่ยนในการเป็นคณะกรรมการ สมาชิกบางรายไม่ค่อยมีส่วน ร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และ ระเบียบกฎเกณฑ์ของกองทุนอยู่บ้าง

5.4 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยส่วนบุคคล

1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพในด้านต่างๆ ให้กับสมาชิก เช่น การฝึกทักษะด้านอาชีพ ให้ความรู้ทางด้านวิชาการ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานราชการ และชุมชนอื่นๆ หรือเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ

2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะต้องปลูกฝังเรื่องการเงินกู้ยืมไปใช้ประกอบอาชีพให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งไว้กับสมาชิก และควรจะมีคณะกรรมการติดตามว่าสมาชิกนำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่โดยอาจแบ่งสมาชิกเป็นกลุ่มย่อยๆ และแต่ละกลุ่มมีกรรมการคอยดูแล จะช่วยลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ รวมถึงสร้างวินัยในการใช้เงิน

3. คณะกรรมการจะต้องส่งเสริมให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกองทุนในทุกๆ กิจกรรม ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมกรรมการหรือประชุมสมาชิกกองทุนในกิจกรรมต่างๆ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยเน้นให้คณะกรรมการมีการสื่อสารกับสมาชิกมากขึ้น

4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะต้องทำการประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย กฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน กับสมาชิกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ว่ากองทุนมีจุดประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน เพิ่มรายได้ โดยให้มีการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชน และสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของกองทุน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านต่อไป

ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยการมีส่วนร่วม

1. การมีส่วนร่วมมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้น สมาชิกทุกคนในกองทุนควรจะทำให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาและอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน การเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน การมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างเหมาะสม การมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้

เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่ขอกู้ เพราะถ้าสมาชิกทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมติดตาม ก็จะทำให้กองทุนหมู่บ้านสามารถพัฒนาไปอย่างยั่งยืนมากขึ้น

2. ส่งเสริมให้เพศหญิงเห็นถึงความสำคัญของการที่ สมาชิกและคณะกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาและอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน มีผลต่อความสำเร็จมากขึ้น

3. คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาและอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน ร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างเหมาะสม ร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน ร่วมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ร่วมในการตรวจสอบการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่ขอกู้ ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยการบริหารจัดการ

1. สมาชิกทุกคนควรให้ความสำคัญกับประเด็นที่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกที่ปฏิบัติอาชีพดีเด่นเพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกอื่น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและแนะนำการฝึกอบรมอาชีพแก่สมาชิกกองทุน มีการติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การประกอบอาชีพกับกองทุนอื่นๆ มีผลต่อความสำเร็จมากขึ้น เพราะจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์และการทำงานที่ที่ครบถ้วนของคณะกรรมการ

2. ควรให้ความรู้และความเข้าใจกับเพศหญิงถึงความสำคัญของการจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ อย่างชัดเจน มีผลต่อความสำเร็จมากขึ้น

3. ชี้แจงถึงการที่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนมากเพียงใด ให้กับเพศชายได้ทราบเพราะถ้าให้บัญชีไม่ถูกต้องเอกสารไม่เป็นปัจจุบันก็อาจจะทำให้สมาชิกเสียผลประโยชน์หรือเกิดความผิดพลาดได้ หรือเกิดปัญหาการฟ้องร้อง

4. คณะกรรมการควรจะให้ความสำคัญกับ การคัดเลือกสมาชิกที่ปฏิบัติอาชีพดีเด่นเพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกอื่น ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาและแนะนำการฝึกอบรมอาชีพแก่สมาชิกกองทุน ติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การประกอบอาชีพกับกองทุนอื่น ๆ มากขึ้น เพราะถ้าหากไม่ให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนด้านอาชีพหรือพัฒนาอาชีพแล้วก็

ถือว่าการบริหารจัดการยังไม่ประสบผลสำเร็จและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของ กองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อ กระตุ้นให้การบริหารจัดการกองทุน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
2. คณะกรรมการควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ในการใช้ ประโยชน์จากการกู้เงินของกองทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ มากกว่าสร้างภาระหนี้สินให้แก่ตนเอง โดยเน้นผลที่ได้จากการกู้เงินอย่างแท้จริงมิใช่กู้เงินตามสิทธิ ที่จะได้โดยไม่ทราบเป้าประสงค์ที่แท้จริงของตนเอง หรือกู้มาเก็บไว้โดยไม่เกิดประโยชน์ ตลอดจนมีการประเมินผลและติดตามการกู้เงินของสมาชิกผู้กู้อย่างต่อเนื่อง